

Garanterade Stockholms äldre en bra omsorg och vård

Motion av Mirja Räihä (S)

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Erik Slottner anför följande.

Ärendet

Mirja Räihä (S) har väckt en motion i kommunfullmäktige om att garantera Stockholms äldre en bra omsorg och vård. Motionären anser att i och med den överenskommelse som slutits mellan Region Stockholm och Storsthlm om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård i Stockholms län skärps kraven för kommunens arbete med att erbjuda anpassad omsorg. Motionären beskriver vidare att insatsen Tryggt mottagande är både bra och välkommet och att staden behöver säkerställa att omfattningen av verksamheten svarar mot behovet. Motionären menar även att det är viktigt med kontinuitet och att den som har vårdinsatser i hemmet får en samlad vård och omsorg.

Med bakgrund i ovanstående föreslår motionären att kommunfullmäktige beslutar:

- Att Stockholms stad följer upp överenskommelsen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård med syfte att säkerställa att Stockholms äldre ges den vård de behöver och att regionen bär sitt ansvar för avtalet.
- Att kommunstyrelsen ges i uppdrag att uppvakta regionen med krav på en fungerande vård vid regionens sjukhus som garanterar Stockholms äldre en värdig vård.
- Att Stockholms stad ställer sig bakom kravet på att hemsjukvården ska kommunaliseras.
- Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att lyfta frågan om kommunalisering av hemsjukvården så väl gentemot StorSthlm som Region Stockholm.

- Att Stockholms stads ambition är att kommunalisering av hemsjukvården och den skatteväxling som blir en konsekvens ska vara genomförd senast 1/1 2022.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, kommunstyrelsens pensionärsråd, Kommunal Stockholm, Region Stockholm och Vårdförbundet Stockholm. Kommunstyrelsens pensionärsråd, Kommunal Stockholm, Region Stockholm och Vårdförbundet Stockholm har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret tycker det är viktigt att fortsatt samverka med regionen och att löpande utvärdera detta.

Äldrenämnden menar att uppdraget att införa Nära vård kommer att leda till en mer personcentrerad vård.

Bromma stadsdelsnämnd anser att det är viktigt att utvärdera samverkan i syfte att äldre ska få den hjälp som behövs vid utskrivning.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd konstaterar att förhandlingarna om en kommunalisering av hemsjukvården har strandat flera gånger tidigare.

Kungsholmens stadsdelsnämnd anser att en sammanhållen vård för äldre vore bra, men att försöken att kommunalisera hemsjukvården hittills inte har rönt framgång.

Mina synpunkter

För den grönblå majoriteten är det självklart att Stockholms äldre ska garanteras en bra vård och omsorg. Vi delar därför motionärens syn att det är patienternas trygghet och säkerhet som ska stå i centrum vid hemsjukvård. Det är patienterna som har mest att vinna på en kommunalisering av hemsjukvården i Region Stockholm. Dessvärre är det inte aktuellt att åter uppstarta de förhandlingar som strandade år 2018. Vid dessa förhandlingar rådde – liksom även nu – en total politisk enighet i Stockholms stad om önskvärdheten med en kommunalisering av hemsjukvården. Stockholms stad lade, liksom Region Stockholm och övriga kommuner, ner mycket tid och energi på samtalen som tyvärr inte ledde fram till någon enighet mellan kommunerna. Oss veterligen finns det inget som tyder på att de olika kommunernas positioner har förändrats under de senaste två åren. I dagsläget är Stockholms stad därför ännu inte beredda att ta tid från verksamhetsutvecklingen för att försöka återuppstarta vad

som av allt att döma skulle bli fruktlösa förhandlingar. Staden har dock övervägt att bli pilotkommun för en kommunalisering av hemsjukvården, vilket dessvärre har visat sig inte vara möjligt av juridiska skäl.

Bilagor

1. Reservationer m.m.
2. Motionen

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden Karin Wanngård och Jan Valeskog (båda S) och borgarrådet Clara Lindblom (V) enligt följande.

Vi föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföras

Det finns många orsaker till de tillfällen där samhällets omsorg sviker den äldre. Vårdplatserna är för få och inom regionens sjukvård finns det inte alltid kunskap om hur man ska göra. Kunskapen om lagstiftning kan ha brister och samverkan på en praktisk nivå brister.

Det är angeläget att den länsövergripande överenskommelsen samt de tillhörande rutinerna gällande utskrivningsprocessen från slutenvården följs upp. Ingen ska behöva vara kvar på sjukhus längre än det finns behov av. Dock behöver den blågröna majoriteten i staden arbeta mer för att den blågröna majoriteten i Regionen tar sitt ansvar, då den nya ansvarsfördelningen inte fungerar. Under årets första fyra månader har Regionen kallat till samordnad individuell plan (SIP) vid endast 3,8 % av alla utskrivningar, en siffra som under april, den mest akuta perioden under pandemin, sjönk till 1,6 %.

Av någon anledning har stadens politiska ledning i uppdragsbeskrivningen och förfrågningsunderlaget för hemtjänst ändrat när en SIP ska upprättas. Enligt lag ska en SIP upprättas när en är en enskild person, oavsett ålder, har behov av insatser från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården, om det finns behov av det och om den enskilde samtycker. I underlagen har detta ändrats till att en SIP kan upprättas. Detta bör ändras tillbaka, så att det är tydligt för alla utförare att en SIP alltid ska upprättas under ovanstående förutsättningar.

Det är uppenbart att mer behöver göras för att de äldre ska kunna garanteras en trygg vård och omsorg, en omsorg som individen kan lita på. Just nu utreder äldreförvaltningen möjligheten att konkurrensutsätta trygg hemgång. Följden av det kan bli att det som idag fungerar bra kan demoleras om man släpper in vinstintresset i detta. Framgångsfaktorn med arbetssättet är kvalificerade hemtjänstresurser som snabbt kan

sättas in i hemmet. Under pandemin har flera utförare inte haft egna förstärknings-team, utan fått förlita sig på staden och i ett läge där utskrivning från hälso- och sjukvård inte fungerar som den ska är det fel tid för fler privatiseringsexperiment.

Under coronapandemin har bristerna inom vård och äldreomsorg blivit allt tydligare och det är viktigt att återuppta arbetet med att kommunalisera hemsjukvården. Med en sammanhållen vård och omsorg hade det kunnat gå bättre och smittspridningen hade blivit mindre. Vi hade stora förhoppningar om att kunna kommunalisera hemsjukvården. Allt arbete stöp på tröskeln och skatteväxlingen kunde inte genomföras. Men det finns inga hinder för att Stockholms stad åter tar ledartröjan på sig och driver på för en kommunalisering.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

Motionen anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Stockholm den 14 oktober 2020

På kommunstyrelsens vägnar:
ANNA KÖNIG JERLMYR

Erik Slottnér

Mats Larsson

Reservation anfördes av Karin Wanngård, Jan Valeskog och Kadir Kasirga (alla S) och Clara Lindblom och Rashid Mohammed (båda V) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Reservation anfördes av Peter Wallmark (SD) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra följande.

Sverigedemokraterna ställer sig bakom motionen. Som motionären påpekar medför ett delat ansvar mellan staden och regionen för äldres vård behäftat med den risken att vårdkedjan kan brista. Det här påverkar dessutom de som behöver en trygg vård mest

och i många fall även har svårt att hävda sin rätt. Ett övertagande av vården från regionen till staden är ett utmärkt förslag för att säkerställa en god, konsekvent och trygg vård för stadens äldre.

Ersätтарыttrande gjordes av Lisa Palm (Fi) med hänvisning till Socialdemokraternas och Vänsterpartiets gemensamma reservation i borgarrådsberedningen.

Remissammanställning

Ärendet

Mirja Räihä (S) har väckt en motion i kommunfullmäktige om att garantera Stockholms äldre en bra omsorg och vård. Motionären anser att i och med den överenskommelse som slutits mellan Region Stockholm och Storsthlm om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård i Stockholms län skärps kraven för kommunens arbete med att erbjuda anpassad omsorg. Motionären beskriver vidare att insatsen Tryggt mottagande är både bra och välkommet, och att staden behöver säkerställa att omfattningen av verksamheten svarar mot behovet. Motionären menar även att det är viktigt med kontinuitet och att den som har vårdinsatser i hemmet får en samlad vård och omsorg.

Med bakgrund i ovanstående föreslår motionären att kommunfullmäktige beslutar

- Att Stockholms stad följer upp överenskommelsen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård med syfte att säkerställa att Stockholms äldre ges den vård de behöver och att regionen bär sitt ansvar för avtalet.
- Att kommunstyrelsen ges i uppdrag att uppvakta regionen med krav på en fungerande vård vid regionens sjukhus som garanterar Stockholms äldre en värdig vård.
- Att Stockholms stad ställer sig bakom kravet på att hemsjukvården ska kommunaliseras.
- Att ge kommunstyrelsen i uppdrag att lyfta frågan om kommunalisering av hemsjukvården så väl gentemot StorSthlm som Region Stockholm.
- Att Stockholms stads ambition är att kommunalisering av hemsjukvården och den skatteväxling som blir en konsekvens ska vara genomförd senast 1/1 2022.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, äldrenämnden, Bromma stadsdelsnämnd, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, Kungsholmens stadsdelsnämnd, kommunstyrelsens pensionärsråd, Kommunal Stockholm, Region Stockholm och Vårdförbundet Stockholm. Kommunstyrelsens pensionärsråd, Kommunal Stockholm, Region Stockholm och Vårdförbundet Stockholm har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 augusti 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret anser att det är fortsatt viktigt att staden följer upp överenskommelsen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård med syfte att säkerställa att Stockholms äldre ges den vård de behöver vilket även ligger i linje med stadens inriktningsmål 1.5 *I Stockholm har äldre en tillvaro som präglas av hög kvalitet, trygghet och självbestämmande*. Staden följer kontinuerligt upp utskrivningsprocessen vid samverkansmöten med Regionen och Storsthlm. Vidare har Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum ett pågående uppdrag att utvärdera hur överenskommelsen fungerat samt följa upp utskrivningsprocessens verkan.

Tryggt mottagande har under ett antal år utvecklats och finns sedan 2019 tillgängligt i hela staden vilket gett staden en bättre förutsättning att säkerställa att den äldre får en trygg och säker hemgång efter sin sjukhusvistelse. Vidare arbetar staden och regionen kontinuerligt med att skapa den bästa möjliga samverkan utifrån de förutsättningar som råder. De erfarenheter staden fått från vårens ansträngda situation är att den nära samverkan med regionen vid utskrivningar från slutna hälso- och sjukvård fungerat bra och där den snabba omställningen för de personal som vanligtvis jobbar med arbetssättet tryggt mottagande i hemmet som övergick till covid-19 team gav en fortsatt trygg hemgång för den äldre.

I dagsläget arbetar Sveriges kommuner och regioner (SKR) tillsammans med kommunerna och Region Stockholm med uppdraget att införa Nära vård. Det är ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg. Kärnan i Nära vård är ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar. Det innebär att se, involvera och anpassa insatserna efter vad som är viktigt för just den personen.

Stadsledningskontoret delar motionärens uppfattning om att det är viktigt med kontinuitet och att den som har vårdinsatser i hemmet får en samlad vård och omsorg.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Mirja Räihä (S) motion om att *garantera Stockholms äldre en bra omsorg och vård* anses besvarad med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Äldrenämnden

Äldrenämnden beslutade vid sitt sammanträde den 25 augusti 2020 att godkänna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Reservation anfördes av Mirja Räihä m.fl. (S), *bilaga 1*.

Särskilt uttalande gjordes av Erik Slottner (KD), Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M), Abit Dundar m.fl. (L), Isak Kupersmidt m.fl. (C) och Ulla Wihlman m.fl. (MP), *bilaga 1*.

Äldreförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 16 juni 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Äldreförvaltningen anser att det är angeläget att den länsövergripande överenskommelsen samt de tillhörande rutinerna gällande utskrivningsprocessen från slutenvården följs upp med fokus på den enskilde. Ingen ska behöva vara kvar på sjukhus längre än det finns behov av. Utifrån en upprättad samordnad individuell planering (SIP) ska den enskilde vara delaktig i aktuell planering inför utskrivning och därmed uppleva trygghet. Uppföljning av utskrivningsprocessen sker kontinuerligt vid samverkansmöten med Regionen och Storsthlm, där äldreförvaltningen deltar. Stadsdelsförvaltningarna har därutöver lokala samverkansmöten för uppföljning av överenskommelsen tillsammans med Regionen.

För att utvärdera hur överenskommelsen har fungerat har även Stiftelsen Stockholms läns Äldrecentrum ett pågående uppdrag att följa upp hur utskrivningsprocessen har fungerat.

I dagsläget finns inget uppdrag att kommunalisera hemsjukvården inom Stockholms län. Däremot arbetar Sveriges kommuner och regioner (SKR) tillsammans med kommunerna och Region Stockholm med uppdraget att införa Nära vård. Det är ett nytt sätt att arbeta med hälsa, vård och omsorg, där kärnan är ett personcentrerat arbetssätt som utgår från individens behov och förutsättningar. Det innebär att se, involvera och anpassa insatserna efter vad som är viktigt för just den personen.

Bromma stadsdelsnämnd

Bromma stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2020 att godkänna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Reservation anfördes av Johan Heinonen m.fl. (S), *bilaga 1*.

Bromma stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 10 juni 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärens uppfattning att det är viktigt att samverkansöverenskommelsen mellan Region Stockholm och Storsthlm, samt insatsen Tryggt mottagande, följs upp i syfte att de äldre ska få den hjälp de behöver i samband med utskrivning från slutna hälso- och sjukvård.

Förvaltningen instämmer även i att kontinuitet och helhetssyn är viktiga faktorer för att skapa trygghet samt ge en samlad bild av den äldres vårdbehov.

Region Stockholm (tidigare Landstinget) och Storsthlm har vid två tillfällen utrett möjligheten att kommunalisera hemsjukvården. Båda gångerna har utredningen kommit fram till att detta inte varit möjligt på grund av att Region Stockholm och några av kommunerna inte varit överens om skatteväxlingen. Arbetet med frågan är för närvarande vilande.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 16 juni 2020 att godkänna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Reservation anfördes av Eva Fagerhem (S) och Maria Ljuslin (V), *bilaga 1*.

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 27 maj 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar motionärens uppfattning att det är angeläget att överenskommelsen om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård med syfte att säkerställa att Stockholms äldre ges den vård de behöver och att insatsen Tryggt mottagande följs upp. Detta för säkerställa att samverkan mellan vårdgivarna fungerar enligt överenskommelsen och att den äldre får en trygg och säker hemgång efter sin sjukhusvistelse.

Kommunalisering av hemsjukvården har tagits upp flera gånger under årens lopp, där det bland annat framförts svårigheter att kunna organisera en kommunalisering av hemsjukvården utifrån valfriheten, där den äldre väljer mellan många olika utförare, såväl för hemtjänst som för vårdcentral. Den senaste gången handlade det om skatteväxlingen.

Förvaltningen anser liksom motionären att kontinuitet kring den äldre är viktigt för att skapa trygghet, bygga upp relationer och för att personalen ska få en samlad bild över den äldres vårdbehov.

Förvaltningen anser att en kommunalisering av hemsjukvården fram för allt är en resursfråga för äldreomsorgen.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.

Kungsholmens stadsdelsnämnd

Kungsholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 27 augusti 2020 att godkänna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Kungsholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 11 augusti 2020 har i huvudsak följande lydelse.

Det finns, enligt förvaltningen, skäl för Stockholm stad att följa upp överenskommelsen om samverkan vid utskrivning från slutenvård och sjukvård med syfte att säkerställa att Stockholms äldre ges den vård de behöver och att regionen bär sitt ansvar för avtalet.

Efter förhandling mellan Storsthlm och representanter för kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm har en långsiktig överenskommelse tagits fram för utskrivningsprocessen för somatisk slutenvård inklusive en övergångsregel för utskrivning från psykiatrisk slutenvård. Överenskommelse gäller från 2020-01-01. Överenskommelsen avser framförallt betalningsmodell och antalet fristdagar fram tills att kommunens betalningsansvar inträder. Till överenskommelsen finns en bilaga som beskriver parternas gemensamma åtaganden samt respektive parts enskilda åtaganden för att garantera en trygg och säker hemgång för den enskilda individen.

Äldreomsorgsavdelningen vid Kungsholmens stadsdelsförvaltning föreslog redan 2014 att aktörer som beställer och bedriver vård och omsorg för äldre bosatta inom Kungsholmens stadsdelsområde skulle komma överens och bilda en gemensam styrgrupp. Bland aktörerna ingick beställarenheten, hemtjänstutförare, vårdcentraler, minnesmottagning och primärvårdsrehabiliteringen. Samtliga aktörer som var aktuella enades kring överenskommelsen och en styrgrupp bildades 2014.

Styrgruppen består av en representant och en ersättare från varje medlem. Båda dessa ska ha mandat att kunna ta beslut som gäller ekonomi och verksamhet. Styrgruppen för samverkan träffas minst en gång per år men oftare vid behov. En representant på utförarnivå från respektive medlemsenhet bildar ett nätverk för erfarenhetsutbyte, samverkan och kompetensutveckling. Nätverket träffas cirka 2 gånger per halvår.

Syftet var, och är fortfarande, att ta fram lokala program med riktlinjer och rutiner för samverkan. De lokala programmen ska tydliggöra ansvars- och rollfördelning mellan berörda aktörer samt beskriva former för samverkan kring den enskilde. Lokala program har tagits fram för samverkan kring personer med demenssjukdom (2015) och för personer med Covid-19 (2020).

Det lokala arbetet med samordnad individuell plan (SIP) vid utskrivning från slutenvården samordnades tidigare framför allt av stadsdelsnämndens beställarenhet. När lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård (LUS) började gälla 2018 beslutades att ansvaret för detta istället ska åligga den fasta kontakten i öppenvården. Förvaltningen kan konstatera att denna nya ansvarsfördelning inte fungerar fullt ut. Regionen fasta vårdkontakt (sjuksköterska eller läkare) kallar inte till SIP i den omfattning som krävs i samband med utskrivning. Under årets första fyra månader har Regionen i genomsnitt kallat till SIP vid 3,8 procent av alla utskrivningar. Under april månad endast

vid 1,6 procent av utskrivningarna vilket är oroväckande med tanke på den rådande pandemisituationen.

I motionen påtalas problemet med många olika aktörer både inom äldreomsorgen och inom regionen. Flera olika aktörer är ofrånkomligt då det är många olika kompetenser som behövs när en person har stora vård- och omsorgsbehov. Förvaltningen kan konstatera att i rådande situation skulle en fungerande vårdkedja där Regionen kallar till SIP underlättar och minskar risken för smittspridning. En fungerande organisation kring SIP är en förutsättning för att vården och omsorgen om den enskilde äldre ska fungera.

Kungsholmens stadsdelsnämnd var en av de första nämnderna som införde verksamheten Tryggt mottagande. Förvaltningens erfarenhet är att denna verksamhet fungerar mycket bra och är ett oumbärligt komplement till den vanliga hemtjänsten vid utskrivning och där stora vård- och omsorgsbehov föreligger. Speciellt sen LUS infördes med ett minskande antal fristdagar. Verksamheten ökar den enskildes upplevelse av trygghet efter hemkomsten och underlättar för den ordinarie hemtjänsten att ta vid. Tryggt mottagande förbereder så den enskildes kontakter med primärvården och primärvårdsrehabiliteringen fungerar.

Den så kallade Ädelreformen genomfördes i Sverige den 1 januari 1992. Reformen innebar att kommunerna fick ett samlat ansvar för långvarig service, vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning och fick genom detta ta över en del ansvar som tidigare legat på landstingen. Kommunerna fick även ett ansvar för hälso- och sjukvård (exklusive läkarinsatser) samt för enklare hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning i särskilda boendeformer. Efter överenskommelse med landstinget har kommunerna även möjlighet att överta ansvaret för hemsjukvård i den enskildes hem.

I Stockholms län, som sista län, har många försökt gjorts under årens lopp att överföra hemsjukvården från regionen till kommunen och det senaste skulle ha genomförts 2019.

En sammanhållen vård och omsorg i hemmet med tydliga roller och ansvarsfördelning skulle innebära en stor fördel för enskilde och förenkla samarbete mellan olika kompetenser. Det skulle underlätta och skapa ökad trygghet för den enskilde.

Reservationer m.m.

Äldrenämnden

Reservation anfördes av Mirja Räihä m.fl. (S) enligt följande.

1. Bifalla motionen.
2. Därutöver anföra:

Det är positivt att äldreförvaltningen anser att det är angeläget att den länsövergripande överenskommelsen samt de tillhörande rutinerna gällande utskrivningsprocessen från slutenvården följs upp. Ingen ska behöva vara kvar på sjukhus längre än det finns behov av. Dock behöver den blågröna majoriteten i staden arbeta mer för att den blågröna majoriteten i Regionen tar sitt ansvar, då den nya ansvarsfördelningen inte fungerar. Under årets första fyra månader har Regionen kallat till samordnad individuell plan (SIP) vid endast 3,8 % av alla utskrivningar, en siffra som under april, den mest akuta perioden under pandemin, sjönk till 1,6 %. Under coronapandemin har bristerna inom vård och äldreomsorg blivit allt tydligare och det är viktigt att återuppta arbetet med att kommunalisera hemsjukvården. Med en sammanhållen vård och omsorg hade det kunnat gå bättre och smittspridningen hade blivit mindre.

Av någon anledning har stadens politiska ledning i uppdragsbeskrivningen och förfrågningsunderlaget för hemtjänst ändrat när en SIP ska upprättas. Enligt lag ska en SIP upprättas när en är en enskild person, oavsett ålder, har behov av insatser från socialtjänsten och från hälso- och sjukvården, om det finns behov av det och om den enskilde samtycker. I underlagen har detta ändrats till att en SIP kan upprättas. Detta bör ändras tillbaka, så att det är tydligt för alla utförare att en SIP alltid ska upprättas under ovanstående förutsättningar.

Det är uppenbart att mer behöver göras för att de äldre ska kunna garanteras en trygg vård och omsorg, en omsorg som individen kan lita på. Det finns många orsaker till de tillfällen där samhällets omsorg sviker den äldre. Vårdplatserna är för få, inom regionens sjukvård finns det inte alltid kunskap om hur man ska göra. Kunskapen om lagstiftning kan ha brister och samverkan på en praktisk nivå brister.

Vi hade stora förhoppningar om att kunna kommunalisera hemsjukvården. Allt arbete stöp på tröskeln och skatteväxlingen kunde inte genomföras. Men det finns inga hinder för att Stockholms stad åter tar ledartröjan på sig och driver på för en kommunalisering.

Särskilt uttalande gjordes av Erik Slottner (KD), Yvonne Fernell-Ingelström m.fl. (M), Abit Dundar m.fl. (L), Isak Kupersmidt m.fl. (C) och Ulla Wihlman m.fl. (MP) enligt följande.

För den grönbå majoriteten är det självklart att Stockholms äldre ska garanteras en bra vård och omsorg. Vi delar därför motionärens syn att det är patienternas trygghet och säkerhet som ska stå i centrum vid hemsjukvård. Det är patienterna som har mest att

vinna på en kommunalisering av hemsjukvården i Region Stockholm. Dessvärre är det inte aktuellt att åter uppstarta de förhandlingar som strandade år 2018. Vid dessa förhandlingar rådde – liksom även nu – en total politisk enighet i Stockholms stad om önskvärdheten med en kommunalisering av hemsjukvården. Stockholms stad lade, liksom Region Stockholm och övriga kommuner, ner mycket tid och energi på samtalen som tyvärr inte ledde fram till någon enighet mellan kommunerna. Oss veterligen finns det inget som tyder på att de olika kommunernas positioner har förändrat under de senaste två åren. I dagsläget är Stockholms stad därför ännu inte berett att ta tid från verksamhetsutvecklingen för att försöka åter uppstarta vad som av allt att döma skulle bli fruktlösa förhandlingar. Staden har dock övervägt att bli pilotkommun för en kommunalisering av hemsjukvården, vilket dessvärre har visat sig inte vara möjligt av juridiska skäl.

Bromma stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Johan Heinonen m.fl. (S) enligt följande.

Att motionen tillstyrks och därutöver vill vi anföra följande:

Det är viktigt att ingen ska behöva vara kvar på sjukhus längre än det finns behov av. Dock behöver den blågröna majoriteten i staden arbeta mer för att den blågröna majoriteten i Regionen tar sitt ansvar, då den nya ansvarsfördelningen inte fungerar. Under årets första fyra månader har Regionen kallat till samordnad individuell plan (SIP) vid endast 3,8 % av alla utskrivningar, en siffra som under april, den mest akuta perioden under pandemin, sjönk till 1,6 %. Under coronapandemin har bristerna inom vård och äldreomsorg blivit allt tydligare och det är viktigt att återuppta arbetet med att kommunalisera hemsjukvården. Med en sammanhållen vård och omsorg hade det kunnat gå bättre och smittspridningen hade blivit mindre.

Det är uppenbart att mer behöver göras för att de äldre ska kunna garanteras en trygg vård och omsorg, en omsorg som individen kan lita på. Det finns många orsaker till de tillfällen där samhällets omsorg sviker den äldre. Vårdplatserna är för få, inom regionens sjukvård finns det inte alltid kunskap om hur man ska göra. Kunskapen om lagstiftning kan ha brister och samverkan på en praktisk nivå brister.

Vi hade stora förhoppningar om att kunna kommunalisera hemsjukvården. Allt arbete stöp på tröskeln och skatteväxlingen kunde inte genomföras. Men det finns inga hinder för att Stockholms stad åter tar ledartröjan på sig och driver på för en kommunalisering."

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd

Reservation anfördes av Eva Fagerhem (S) och Maria Ljuslin (V) enligt följande.

Stadsdelsnämnden föreslås besluta att godkänna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen att ställa sig bakom kravet på att hemsjukvården ska kommunaliseras samt att därutöver anföra följande:

Motionären föreslår att överenskommelsen mellan Region Stockholm och Storstockholm om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård i Stockholms län och insatsen Tryggt mottagande följs upp. Vidare föreslås en kommunalisering av hemsjukvården för en samlad vård och omsorg i hemmet.

Bakgrunden är, menar motionären, att det är uppenbart att Stockholms äldre inte får en tillräckligt bra vård idag. Ett flertal företrädare för professionen vid akutsjukhusen har vittnat om hur den nuvarande politiken i regionen leder till att patienter med mindre vårdbehov systematiskt prioriteras före multistjuka äldre med stora vårdbehov. Det är en felaktig och i grunden ovärdig politik som Stockholm stad bör markera mot.

Motionären pekar på vikten av kontinuitet i vården och en vårdkedja som fungerar. Kontinuitet för våra äldre handlar inte bara om hur många besök man får, utan också om att bygga en relation och få chans att lära känna den vård- och omsorgspersonal som gör besöken. Idag träffar de äldre med hemtjänst ett stort antal personal från hemtjänsten respektive hemsjukvården. Än värre kan det bli om planerna på att dela upp hemtjänstens arbete i omsorg och service genomförs.

Just nu utreder äldreförvaltningen möjligheten att konkurrensutsätta trygg hemgång. Följden av det kan bli att det som idag fungerar bra kan demoleras hur snabbt som helst om man släpper in vinstintresset i detta.

Vi instämmer i motionärens synpunkter om att den som har vårdinsatser i hemmet ska få en mer samlad vård och omsorg i form av en samlad organisation där vi avskaffar det delade ansvaret mellan kommun och region.

Kommunaliseringen av hemsjukvård är ett gemensamt ansvar för kommunen och regionen och det gäller då att få till en skatteväxling som räcker till behoven.

Sammantaget stödjer vi motionärens förslag till åtgärder för att komma till rätta med de brister som finns idag inom Stockholms äldreomsorg och istället kunna garantera Stockholms äldre en bra omsorg och vård.